

A Fővárosi Ítéltábla a () által képviselt felperesnek, a ügyvéd () által képviselt Ipari Termelő Korlátolt Felelősségű Társaság „f.a.” () I. r., és a () által képviselt Társaság () II. r. alperes ellen szerződés semmisségének megállapítása iránt indított perében, a Budapest Környéki Törvényszék 2015. július 10-én meghozott 2.G.40.359/2013/44. számú - 47. sorszámon kiegészített - ítélete ellen a felperes 48. sorszámon benyújtott fellebbezése folytán a 2016. február 24-én megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi felperest, hogy fizessen meg az állami adóhatóság külön felhívásra az államnak 2.500.000 (kettőmillió-ötszázezer) forint másodfokú eljárási illetéket.

Kötelezi továbbá felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg II. r. alperesnek 500.000 (ötszázezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A jogvita elbírálására irányadó tényállás szerint a felperes tagja volt 2003. november 17-e óta SJ, 2006. december 21. óta SSA, SJ lánya. SJ 1993. május 3. és 2009. október 1. közötti időszakban a felperes cégjegyzésre jogosult képviselőjeként járt el. Felperes és SJ 2003. március 18. óta I. r. alperes tagja is volt, felperes a társaságban annak irányítását biztosító közvetlen befolyással rendelkező I. r. alperes képviselőjét SJ 2001. június 22. és 2013. január 4. közötti időszakban látta el. Felperes és SJ ezen kívül 2013. január 10-től kezdődően a II. r. alperes tagja is volt, míg 2007. augusztus 8-tól kezdődően II. r. alperes tagja volt még SSA is.

A felperes az I., valamint a II. r. alperessel 2005. január 15. napján bérleti szerződést kötött a

területén található 0152/12. hrsz.-ú ingatlanon nyilvántartott külterület besorolású ipartelepen lévő építményrészekre, helységekre, a szerződésben részletezett táblázat szerint. A felek a bérleti szerződésben rögzítették a bérleti díjat, illetve az épület melletti területek használati díját. A megállapodás szerint a bérleti díjak a bérleti hónapot követő negyedév első napján válnak esedékessé. Felperes az I. és II. r. alperessel külön-külön 2007. július 3. napján megállapodást írt alá, melyben felperes elismerte, hogy a korábban kötött megállapodásban foglaltak szerinti kötelezettségének 2007. június 3. napjától nem tud maradéktalanul eleget tenni, mivel a . megszüntette a bérleményeken az áramszolgáltatást. Felperes elismerte, hogy ezzel az I. és II. r. alperesnek kárt okoz, a károkozás nem a felperes jogellenes károkozásának következménye, kártérítést a felperes bérbeadó a kártérítési perek befejezése után fizet. Az I. r. alperessel kötött megállapodásban felperes a havi átalánykár nagyságát 18.000 euró/hónap összegben, a II. r. alperessel kötött szerződésben pedig 24.000 euró/hónap összegben állapította meg, mely kártérítés minden megkezdett hónapra fizetendő.

Az I. és II. r. alperes 2007. július 3. napján rendkívüli taggyűlést tartott, az I. r. alperes taggyűlésén hozott 1/2007. számú, valamint a II. r. alperes taggyűlésén született 5/2007. számú határozat szerint a társaság tagjai hozzájárultak a felperessel kötött megállapodáshoz. A felperes ugyanezen a napon tartott taggyűlésén hozott 6/2007. számú határozata szerint a taggyűlés hozzájárult a felperes és a bérlők (I. és II. r. alperesek) közötti kártérítési eljárás javasolt megoldásához.

A felperes a II. r. alperessel 2009. augusztus 18-án a megállapodás felülvizsgálatáról írt alá szerződést az áramellátás korlátozásából keletkezett károk elszámolására. A megállapodás 6. pontjában felperes elismerte, hogy 2007. június 3-tól az áramhiánnyal és 2009. augusztus 17-től a vízszolgáltatás hiányával a bérleti szerződés kötelezettségeinek be nem tartásával a bérelőjének kárt okoz. A kárt elismerve kötelezettséget vállalt a bérelő kár nagyságához mérteni kártalanítására. A havi átalánykár nagyságát a felek 24.000 euró/hónap összegben rögzítették.

A Bíróság 1.Fpk.13-09-001602/7. számú végzésével 2009. október 1-ji kezdő időponttal elrendelte a felperes felszámolását, felszámolóként a t jelölte ki.

Az I. és II. r. alperes által bejelentett 540.000, valamint 720.000 euró és ezen összeg késedelmi kamatai iránti hitelezői igény nyilvántartásba vételére irányuló igényt a felperes felszámolója elutasította, az alperesek mint hitelezők által kifogás alapján indult eljárásban a Pest Megyei Bíróság a hitelezők kifogását elutasította. A határozatok indokolásából kitűnően a követelés az adós könyveiben a felszámolás kezdő időpontját megelőző napon nem szerepelt.

Felperes felszámolója 2010. május 12-én, illetve 2010. október 11-én az I. illetve II. r. alperesekkel 2005. január 15-én megkötött bérleti szerződést azonnali hatállyal felmondta.

Felperes a 2011. május 6-án előterjesztett keresetében a felperesi felmondás következményeként a szerződés megszűnésének megállapítása iránt indított pert alperesek ellen, a Járásbíróság 4.G.20.424/2014. számú nem jogerős ítéletével kötelezte II. r. alperest, hogy 15 napon belül ingóságaitól kiürítve adja a felperes birtokába a külterület, 0152/12. hrsz.-ú ingatlan 15, 17, és 24. számú üzemépületeit. Ezt meghaladóan a felperes kereseti kérelmét elutasította. Az ítélet indokolása szerint a felperes által gyakorolt felmondás a bérleti szerződést megszüntette, a felmondás a szerződés módosításokra is kihatott. A bíróság megállapította, hogy a felperes képviselőjében eljáró felszámoló a törvényi kötelezettségének tett eleget a bérleti szerződés felmondásával, eljárása megfelelt a felszámolás céljának, és az általa gyakorolt felmondás a jogszabály rendelkezésén alapul.

Felperes módosított kereseti kérelmében a felperes és a II. r. alperes által megkötött 2007. július 3. napján kelt megállapodás semmisségének a megállapítását kérte, hivatkozva a Ptk. 221. § (3), 259. §-ára, a régi Gt. 141. § (2) bekezdés m) pontjára, és a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 15., 16, 43, 44. és 81. § (2) bekezdésében foglaltakra, valamint a Ptk. 239/A. § (1) bekezdésében írtakra is. A keresetben foglaltak szerint a 2007. július 3-i megállapodás, amely átalány-kártérítés fizetésére vonatkozott, nyilvánvalóan sérti a felszámoló által nyilvántartásba vett hitelezők összességének, ezen keresztül a felperesnek a jogi érdekeit is. II. r. alperes bérleti díj fizetése nélkül használja a felperesi ingatlant, továbbá 2007. június 3-tól kezdődően hibás teljesítéssel okozott kár címén havi 24.000 euró összegű átalány-kártérítés iránti igényt is érvényesít felperessel szemben. Felperes hivatkozott a Budapest Környéki Törvényszéken folyamatban lévő 1.G.40.281/2011. számú perben Mária igazságügyi szakértő szakvéleményében foglaltakra, mely szerint felperes 2006. december 21-én már fizetéseképtelen helyzetben volt, ellene végrehajtási és felszámolási eljárások folytak. A perbeli megállapodások ezt követően kötöttek, a megállapodásokban foglaltak szerint felperes ingyenes szolgáltatást nyújt alpereseknek, a megállapodások csupán alperesek számára voltak kedvezőek. Az a megállapodás ugyanis, mely szerint, ha valamelyik cég felszámolás alá kerül, akkor állítják a követelést a mérlegbe, eleve a jogszabályok megkerülésére irányul, a hitelezők érdekeit sérti. A beszámolókból alperesek nem a valós tényeket tüntették fel. A megállapodások azon túl, hogy az adós vagyona csökkenését eredményezik, a hitelezők kijátszására is irányulnak, az adós vagyona terhére ingyenes kötelezettségvállalást is tartalmaznak. A megállapodásokkal elérni kívánt cél az volt, hogy a fizetéseképtelen helyzetben lévő felperes helyett a költségeket alperesek viseljék oly módon, hogy könyveikben a költségek igen, de a követelés ne kerüljön feltüntetésre, míg felperes könyveiben semmi ne jelenjen meg. Cél volt az is, hogy minél több olyan követelés generálódjon, ami a felperessel összefonódásban, vagy azonos személyek irányítása alatt lévő hitelezőket illeti meg, annak érdekében, hogy egy esetleges hitelezői egyezség esetén előnyösebb helyzetbe kerüljenek. Felperesi álláspont szerint mindez a jóerköcsbe is ütközik. A felperes a II. r. alperessel szemben a szerződés semmisségének megállapítását a Ptk. 200. § (2) bekezdés második fordulata alapján is megállapítani kérte, mivel azonos személyek közvetlen irányítást biztosító befolyása alatt álló társaságok a felperes fizetéseképtelenségének tudatában és ismeretében kötöttek kártérítési megállapodást, amely a II. r. alperes jogtalan előnyben részesítését, illetve jogalap nélküli gazdagodását alapozná meg. Felperes a jogi érdek vizsgálata körében utalt arra is, hogy II. r. alperes a felperes ellen folyamatban lévő felszámolási eljárásban 1.490.840 euró tőke, és 585.386 euró kamat erejéig hitelezői igényt jelentett be a 2007. július 3-i megállapodásban foglaltakra alapítottnak. A hitelezői igényt a felszámoló nem vette nyilvántartásba, a kifogás alapján indult eljárásban a t Környéki Törvényszék az 1.Fpkh.13-2012-000226/7. számú végzésével az eljárást a jelen eljárás jogerős befejezéséig felfüggesztette. A felperes utalt rá, hogy a kifogás elbírálása során a megállapodások érvénytelenségének megállapítására nincs jogi lehetőség, a megállapítási kereset jogalapja már csak ez miatt is fennáll. Az alperesekkel kötött megállapodások ingyenességét érintően felperes azt hangsúlyozta, hogy a megállapodások értelmében, azon túl, hogy alperesek ingyen használták az épületeket, a villamos energia előállításának költségét is a felperesre kívánták hárítani. A felek nem abban állapodtak meg, hogy felperes köteles megfizetni a közüzemi villamos energia díját, és a generátorral előállított villamos energia költségének különbözetét, hanem abban, hogy a villamos energia előállításának teljes költségét a felperes viseli, és alperesek ugyanakkor bérleti díjat sem fizetnek, sőt a felperes kártérítést is fizet a bérlők részére. Felperes 2007-ben már termelő tevékenységet nem folytatott, kizárólag ingatlanokat adott bérbe. A megállapodások aláírásakor nem volt már reális esélye annak, hogy az abban foglalt és vállalt fizetési kötelezettségét a felperes teljesíteni tudja, figyelemmel arra is, hogy 2006 decemberében már fizetéseképtelen állapotban volt. Felperes keresetében utalt arra is, hogy a Környéki Törvényszék

23.G.22.977/2005/93. számú, a Fővárosi Ítéltábla ítéletével helybenhagyott határozatában a felperes kártérítési igényét a „f.a.” és társa alperesekkel szemben elutasította.

I. r. alperes módosított ellenkérelmében a felperes keresetének teljesítését nem ellenezte.

II. alperes a felperes keresetének elutasítását kérte.

Elsődleges védekezése szerint megállapítási keresetnek nincs helye, felperesnek nem fűződik jogi érdeke a szerződés semmisségének megállapításához, de a hitelezőknek sem, mivel a bérleti szerződéstől függetlenül a kártérítési igény továbbra is fennmaradna az alperesi oldalon, sőt feltehetően magasabb összegben mint ahogy azt a felek kikötötték. Hivatkozott arra is, hogy a 2005. január 15-i szerződés alapján a II. r. alperesnek nem kellett bérleti díjat fizetnie, továbbá utalt arra is, hogy a felperes a i Városi Bíróság előtt az alperesekkel szemben bérleti szerződés megszűnésének megállapítása és ingatlanrész kiürítésére kötelezés iránt indított pert, és csatolta az alpereseknek szóló felhívást a keresetlevél mellékleteként, amelyben a bérleti szerződést a felperes felmondja, tehát a 2007. július 3-i szerződést érvényesnek fogadta el. A felperes Ptk. 221. § (3) bekezdésében foglalt kérelmével összefüggésben előadta, hogy a Gt. 21. §-a mint speciális rendelkezés megelőzi a Ptk. rendelkezéseit, továbbá a Ptk. 221. § (3) bekezdése azt tiltja csupán, hogy jogi személyek nevében a szerződéskötésnél ugyanazok a személyek járjanak el, nem tiltja el azonban a szerződéskötést olyan jogi személyek között, akiknek a törvényes képviselője azonos, mivel e két jogi helyzet egymással nem azonosítható. A felperes jogszabályok kijátszására történő hivatkozását alaptalannak tartva azt hangsúlyozta, hogy e körben felperes nem a szerződés jogszabályba ütközését jelöli meg, hanem a számviteli törvény szerinti eredmény kimutatásra vonatkozó könyvelési szabályokat, amelyek nem okozhatják a szerződés érvénytelenségét. Cáfolta azt a felperesi előadást is, hogy ingyenesség lenne kikötve a szerződésekben. A felek arról rendelkeztek, hogy ha bármelyik fél végelszámolási, csőd, vagy felszámolási eljárás alá kerül a bérlők lelakhatják a felperes által fizetendő kártalanítási összeget. Ez álláspontja szerint nem ingyenesség, ezek a kikötések a felperes számára kedvezőek, nem kell ez esetben kifizetnie a bérlőknek okozott károkat. Ez a rendelkezés a Ptk. 428. § és 424. §-a, valamint az ezen keresztül alkalmazandó Ptk. 306. §-a alapján jogszabályban rögzített jogosultsága a bérlőknek, és mint ilyen nem lehet jóerkölcsbe ütköző. Bérleti díj ugyanis csak akkor jár, hogy ha az ingatlan rendeltetésszerű használatra alkalmas. Nem jár bér egy olyan ingatlan után, amely rendeltetésszerű használatra alkalmatlan, a felperes helytelenül értelmezi a megállapodást, csak arra fókuszál, hogy a fennálló kártérítési igényt lelakhatja a bérlő, de azt figyelmen kívül hagyja, hogy a bérlőket az ingatlan nem rendeltetésszerű használatra alkalmas állapota miatt nagy összegű kár érte. A felek elszámolnak egymással és kölcsönösen beszámíthatják az egymással szembeni követeléseket. Az ilyen elszámolást nem lehet jóerkölcsbe ütközőnek tekinteni, a kikötött átalányár mértéke reális. Értelmezhetetlennek tartja II. r. alperes a felperesnek azt a hivatkozását is, hogy a szerződés 17. pontja érvénytelen, e pontban csupán elszámolási kötelezettséget rögzítettek a felek, mely szerint csak az elszámolás és beszámítás után lehet mérlegbe állítani a cégnek jogszerűen járó összegeket, mindez számviteli és adózási kérdés, amely a szerződés érvénytelenségére nem hat ki. Kártérítési igényt nem kell mérlegbe állítani, csak ha kifizetik, a bérleti díjat pedig csak a jogosan kiállított számlák alapján kell. A Ptk. 359. §-ára utalva kifejtette, hogy a feleknek lehetőségük van átalánykárban megállapodni, ez a szerződésszegés esetére kikötött igénynek, kötbérnek is tekinthető. A hitelezői igénye abból a tényből fakad, hogy mint bérlő nem tudta rendeltetésszerűen használni a felperes által bérbe adott ingatlanokat, azaz a felperesnek nincs olyan jogi érdeke amely miatt a megállapítási per indítására jogosult lenne, csak a Pp. 123. §-a alapján kérhetné a megszűnt szerződés érvénytelenségnek a megállapítását, ebben az esetben azonban bizonyítania kell a jogi érdekét. Idézte a Kúria Bírósági Határozatok tárában 2013. évben 384. szám alatt közzétett eseti döntésben elfoglalt álláspontját, mely szerint a Ptk. 239/A. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés akkor irányadó, ha az

érvénytelenség megállapításán túl egyéb jogkövetkezmény pl. eredeti állapot helyreállítása, hatályossá nyilvánítás alkalmazása lehetséges, de annak bíróság általi alkalmazását az egyébként legitimációval rendelkező fél nem igényli. II. r. alperes előadta azt is, hogy a 2007. július 3-i megállapodást a 2009. augusztus 18-i megállapodás felülvizsgálata felbontotta, helyébe a 2009. augusztus 18-i megállapodás lépett. Előadta azt is, hogy az ingatlanokat nem használta ingyenesen, a felszámolásig kifizették a bérleti díjakat, a hitelezői igényét csak a felszámolásig jelentette be. Felperes a felszámolást követően közüzemi szolgáltatást nem teljesített, ekként bérleti díj a felperesnek nem jár. Utalt arra is, hogy a felszámoló II. r. alperest nem vette nyilvántartásba mint hitelezőt, így a hitelezők már nem szorulnak jogvédelemre.

A törvényszék megállapította, hogy felperes és az I. r. alperes által 2007. július 3-án megkötött „megállapodás” elnevezést viselő szerződés érvénytelen. A felperes II. r. alperessel szemben előterjesztett, a felperes és a II. r. alperes által 2007. július 3. napján megkötött megállapodás elnevezésű szerződés érvénytelenségének megállapítására irányuló kereseti kérelmét elutasította. Kötelezte felperest II. r. alperes részére 3.157.950 forint perköltség megfizetésére. Kiegészítő ítéletében kötelezte továbbá felperest és I. r. alperest az államnak külön felhívásra 900.000 forint feljegyzett eljárási illeték megfizetésére.

Határozatában idézte a Ptk. 239/A. § (1) bekezdésében, az 5/2013. PJE határozat 1. pontjában, valamint a Pp. 123. §-ában írtakat. A felhívott jogszabályi rendelkezésekből azt a következtetést vonta le, hogy felperesnek nem kellett bizonyítania a Pp. 123. §-ában foglaltakat, mivel teljesítést a bérleti díj megfizetését is kérhette volna az alperesektől. Ugyanakkor a Pp. 123. §-a alapján is előterjeszthette volna keresetét, hiszen az alperesek a felperes felszámolásában hitelezői igényt jelentettek be. A Pp. 3. § (2) bekezdését, valamint a BH2005/34. számú eseti döntésében foglaltakat figyelembe véve rögzítette, hogy I. r. alperes a felperes kereseti kérelme teljesítését módosított ellenkérelmében nem ellenezte, ezért az alperes ellenkérelmén túl terjeszkedve e nyilatkozathoz képest az alperesre kedvező határozatot nem hozhatott. Idézte továbbá a Ptk. 200. § (2), 221. § (1), (3), továbbá a Ptk. 205. § (1) és 219. § (1) bekezdésében foglaltakat, valamint utalt a BDT.2010/2194. számon és a BDT. 2008/1812. számon közzétett eseti döntésben foglaltakra, és megállapította, hogy felperes és az I. r. alperes, továbbá a felperes és a II. r. alperes által megkötött szerződésekhez a képviselt jogi személyek hozzájárultak, azt jóváhagyták. A jóváhagyás miatt a perben hivatkozott szerződések érvényesen létrejöttek a felek között, azok nem ütköznek a Ptk. 221. § (3) és Gt. 141. § (2) bekezdés m) pontjába sem. Felhívta továbbá a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény felperes által hivatkozott §-ait, [5. § (1), (2), (3), (4), (5), (6), (7), (8), (9), 16. §. (1), (2), (3), (4), (5), (6), a 43. § (1), (2), (3), (4), a 44. § (1), (2), (3), (4), (5) és 81. § (2) bekezdése] és rögzítette, hogy a számviteli törvény hivatkozott rendelkezéseinek megsértéséhez a számviteli törvény nem fűzi a semmisség jogkövetkezményét. Ezért úgy ítélte meg, hogy a felperesi hivatkozás emiatt nem foghat helyt. Utalt továbbá a Bírósági Határozatok tárában 2011. évben 44. szám alatt közzétett eseti döntésben foglaltakra, mely szerint, ha felperes a szerződés semmisségének megállapítása iránti keresetében a jóerkölcsbe ütközés ténybeli alapjaként olyan körülményekre hivatkozik, amelyek az 1991. évi IL. törvény szerint önálló megtámadási kereset alapjául szolgálnak, a szerződés érvénytelensége e címen nem állapítható meg. Idézte továbbá a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontjában írtakat, és arra a következtetésre jutott, hogy a felperesnek az a kereseti jogcíme, mely szerint a szerződések jóerkölcsbe ütköznek nem alapos, mivel felperesnek az a hivatkozása, hogy a szerződés megkötésének időpontjában a felperes már fizetéseképtelen volt, a jóerkölcsbe ütközést önmagában nem bizonyítja. Úgy vélte, felperes hivatkozása alapján a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja szerint lett volna lehetősége felperesnek a hivatkozott szerződések megtámadására, erre azonban nem került sor. Idézte a Ptk. 359. § (1) bekezdésében foglaltakat is, és megállapította, hogy a hivatkozott törvényhelyben foglaltak nem jelentik azt, hogy a szerződő felek ne állapodhatnak meg egy általuk átalány-kártérítésnek nevezett kártérítési összeg megfizetésében. Az adott ügyben a

peres felek peren kívüli egyezséget kötöttek a károkozással kapcsolatban. A II. r. alperes védekezésére, mely szerint a felek nemcsak 2007. évben kötöttek ilyen tartalommal szerződést, hanem ezt követően is, így nem fűződik felperesnek érdeke ahhoz, hogy a perben megtámadott szerződések semmisségét megállapítsa, mivel a kártérítési fizetési kötelezettsége továbbra is fennmaradna, azt hangsúlyozta, hogy felperes jogosult eldönteni, hogy kíván-e és ha igen, igényt érvényesíteni az alperesekkel szemben. Amennyiben a támadott szerződésekkel összefüggésben a perindítási jogosultsága megállapítható, úgy a hivatkozott szerződés érvénytelensége megállapításának abban az esetben is helye van, ha esetlegesen korábban, vagy később született azonos vagy hasonló tartalmú megállapodás. Rögzítette, téved II. r. alperes abban, hogy nem kellett a bérleti szerződés alapján bérleti díjat fizetnie, mivel a szerződést kötő felek a bérleti szerződésben a bérleti díj fizetésében is megállapodtak. Rámutatott arra is, hogy alap nélkül hivatkozik II. r. alperes a Ptk. 428. § (1) bekezdésében foglaltakra, mivel a peres felek szerződéséből, illetve előadásából az tűnik ki, hogy a bérlő az ingatlant használta - bár a használat nem volt zavartalan - de a törvényszék álláspontja szerint ez nem alapozza meg a bérlő bér nem fizetési lehetőségét. Utalt arra is, hogy az alperesek képviselőjének a felperes felszámolásával kapcsolatos összefoglaló jelentések beszerzésére irányuló bizonyítási indítványát azért utasította el, mert a felszámolási eljárás mikénti lefolytatása jelen pernek nem tárgya, ez a per eldöntése szempontjából relevanciával nem bír. Kifejtette azt is, hogy a tényállás megállapításánál tanúvallomását figyelmen kívül hagyta, mivel a tanú a per eldöntése szempontjából releváns tényekre nem nyilatkozott. A II. r. alperes könyvszakértő kirendelésére irányuló bizonyítási indítványának pedig azért nem adott helyt, mert a per eldöntése szempontjából a könyvszakértői vélemény nem bírt jelentőséggel. A perköltségviselés körében kifejtette, hogy I. r. alperest nem kötelezte perköltség megfizetésére, mivel felperesnek vele szemben perköltségigénye nem volt, ugyanakkor felperest kötelezte a II. r. alperessel felmerült perköltség, azaz a jogi képviselési költség megfizetésére, valamint kiegészítő ítéletében kötelezte felperest az állam javára 900.000 forint feljegyzett eljárási illeték, valamint I. r. alperest az államnak külön felhívásra 900.000 forint eljárási illeték megfizetésére.

Az ítélet ellen felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben az elsőfokú ítélet elutasító rendelkezésének megváltoztatását, és keresetének a II. r. alperessel szembeni helyt adást és II. r. alperes első-és másodfokú perköltségben való marasztalását kérte.

Fellebbezésében hangoztatta, hogy másodlagos kereseti kérelmét a Ptk. 200. § (2) bekezdés második fordulatra alapította. Utalt a bírói gyakorlatra, mely szerint nyilvánvalóan jóerkölcsbe ütközés miatti semmisség megállapítására irányuló kereseti tényállásnak - ha ez a Cstv. 40. § (1) bekezdésében írt valamelyik tényállás elemeit is magában foglalja - olyan egyéb, ezen tényállási elemeken felüli hivatkozást, többlettényállást is kell tartalmaznia, amelyből megállapítható, hogy a szerződés tartalma, célja, vagy joghatása nyilvánvalóan a jóerkölcsbe ütközik. Álláspontja szerint a per során olyan többlettényállási elemekre is hivatkozott, amelyek keresetének a II. r. alperessel szembeni alaposságát is alátámasztották, azonban az elsőfokú bíróság ezek vizsgálata és értékelése nélkül hozta meg ítéletét, kizárólag arra hivatkozva, hogy a felperes által előadottak a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontjára való hivatkozással önálló megtámadási kereset alapjául szolgálnak. Felperesi álláspont szerint a perbeli keresettel támadott szerződések nem felelnek meg teljes mértékben a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontjában írt csalárd jogügylet kritériumainak, vagyis önállóan ezen törvényhely alapján előterjesztett kereseti kérelem nem is foghatna helyt. Idézte a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltakat, valamint utalt a jóerkölcsbe ütközés fogalmára, és többlettényállási elemként azt hangsúlyozta, hogy a perbeli megállapodás az adós vagyonának csökkenését gyakorlatilag nem is eredményezte, hiszen a felek a felperes fizetésképtelenséggel fenyegető helyzetében éppen abban állapodtak meg, hogy a követeléseket - kötelezettségeket csak később, egy esetleges felszámolási eljárás esetén állítják mérlegbe. Felhívta a figyelmet arra, hogy az elsőfokú bíróság részletesen ismertette ugyan a számviteli törvény megsértett rendelkezéseit,

azonban arra a megállapításra jutott, hogy a számviteli törvény e jogszabályhelyek megsértéséhez a semmisség jogkövetkezményét nem fűzi, így gyakorlatilag semmilyen relevanciával nem bír. Felperesi álláspont szerint, ha a felek abban állapodnak meg, hogy a számviteli törvény rendelkezéseibe ütköző módon, a perbeli megállapodás alapján keletkező követeléseiket nem szerepeltetik a könyvekben, és a mérlegekben sem, csak akkor, ha valamelyik fél felszámolási eljárás alá kerül - figyelemmel felperesnek a megállapodás megkötésekor fennállt fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetére - a perbeli megállapodás célját, és annak jogellenességét igazolja. A Ptk. 200. § (2) bekezdése szerint semmis az a szerződés, amely jogszabályba ütközik, vagy amelyet jogszabály megkerülésével kötöttek, kivéve, ha ahhoz a jogszabály más jogkövetkezményt fűz. Álláspontja szerint a perbeli megállapodásnak a számviteli törvénybe ütköző rendelkezéseit nem lehet figyelmen kívül hagyni, a szerződés vizsgálata és a kereset elbírálása során, hiszen ha el is fogadja az elsőfokú bíróság érvelését, a számviteli törvény rendelkezéseinek tudatos, súlyos megsértése a megállapodás jogellenes célját, és ezen keresztül annak jóerkölsbe ütközését igazolja. Továbbá a megállapodással elérni kívánt cél nyilvánvalóan nem az, amire II. r. alperes hivatkozott, nevezetesen a II. r. alperes állítólagos kárainak megtérítése, mivel II. r. alperesnek tudnia kellett, hogy felperes bevétellel nem rendelkezik, a megállapodásban foglalt kötelezettségét nem tudja teljesíteni, különösen nem úgy, hogy fizetési kötelezettségeit a könyvekben nem szerepelteti, csak akkor ha felszámolás alá kerül. Ebből következik, a felek nem azért kötöttek megállapodást, hogy a II. r. alperes kárai megtérüljenek. A felperes egyetlen vagyontárgya ugyanis a megállapodás megkötésekor jelzálogjoggal terhelt volt, ami eleve kizárta, hogy II. r. alperes igénye ezen vagyontárgyból kielégítésre kerüljön. Ez is a megállapodás céljának jogellenességét, színeltségét támasztja alá. Felperesi értelmezés szerint a perbeli megállapodásnak kettős célja volt, egyrészt, hogy a villamos energia generátorral történő előállítás költségeit az árbevételel rendelkező alperesek viseljék, így felperes a költségeket az árbevételel rendelkező alperesekhez telepítette, csökkentve ezzel az adózásának alapját. Másrészt pedig az, hogy jogalapot teremtsen olyan harmadik személyekkel szembeni kártérítési igények érvényesítéséhez, melyek részben valótlank, másik részben abból adódnak, hogy a felperes ügyvezetője nem volt hajlandó közüzemi szolgáltatási szerződést kötni az ipartelepen villamos energiát szolgáltató gazdasági társasággal, annak ellenére, hogy a villamos energia díját a bérleti szerződés értelmében a bérlők viselték volna. Továbbá nem hagyható figyelmen kívül, hogy JS mindhárom társaság törvényes képviselője volt, és mindhárom társaságban közvetve, vagy közvetlenül befolyással rendelkezett. Felperes a perbeli kártérítési megállapodások megkötésével kívánta a fizetéseképtelen felperes hitelezői közé emelni a másik két saját társaságát. E cél nyilvánvalóan jogsértő, mivel arra irányult, hogy a felszámolási eljárásban valótlank követelések a hitelezői igények alapját képezzék. Felperes hangsúlyozta azt is, hogy a II. r. alperes által hivatkozott károk, kártérítési igények nem létezőek. A Budapest Környéki Törvényszék ítéletében is hivatkozott határozatával a felperes kártérítési igényét az Kft. „f.a.”, továbbá az Nyrt. alperesekkel szemben elutasította. Felperes tehát olyan alaptalan kártérítési igényeket ismert el, mely kártérítési igényeket mind jogalapjuk, mind pedig összegaszerűségük tekintetében jogerős bírói ítélet elutasított. II. r. alperes a jelen per során sem igazolta, hogy egyáltalán kára merült volna fel. Felperes utalt az elsőfokú bíróság álláspontjára, mely szerint a felek peren kívül egyezséget kötöttek a károkozással kapcsolatban. A perbeli megállapodás jóerkölsbe ütközése a tényállási elemek vizsgálta, és az összefüggések ismeretében már e ponton is megragadható, hiszen a kár felmerülése, és a kártérítési helyzet kialakítása is kizárólag a felperes céltudatos jogellenes eljárásának eredménye. Annak következménye, hogy a felperes képviselőjében eljárva JS ügyvezető nem volt hajlandó közüzemi szolgáltatási szerződést kötni, ugyanakkor az ebből eredő kárt alperesek felé elismerte, de a számviteli törvény rendelkezéseit sértő módon azt a könyvelésben nem szerepeltette. Ilyen tartalmú megállapodás felperesi álláspont szerint egymástól független gazdasági társaságok között nem jöhetett volna létre, hiszen mint azt az elsőfokú bíróság is megállapította a bérbeadó és bérlő érdekei nem esnek egybe, a kártérítés körében különösen nem. Felperes érdeke a bérleti díj

beszedése lett volna, minél kisebb mértékű kártérítési kötelezettségvállalás mellett. A megállapodás alapján látszólag II. r. alperes érdekei érvényesültek, azonban valójában JS magánérdekei jutottak érvényre. E tény pedig a jogellenes célt, és a jóerkölcsbe ütközést ugyancsak bizonyítja. Felperes fellebbezésében foglaltakat összefoglalva azt hangoztatta, hogy a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja alkalmazásánál vizsgálendő tényállási elemekhez képest eltérő, illetve többlettényállási elemeket is bizonyított. Az elsőfokú bíróság ítéletének elutasító rendelkezése e többlettényállási elemek figyelmen kívül hagyásával azon alapul, hogy felperes az igényét a Cstv. 40. § alapján előterjesztendő perben érvényesíthette volna, ez azonban nyilvánvalóan jogszabálysértő, mivel a felperes által előadott tényállási elemek, nemcsak többlettényállási elemek, hanem a Cstv. 40. §-hoz képest attól el is térnek. Így a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontjára alapítottan nem is lettek volna támadhatók.

II. r. alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, valamint kérte a felperes másodfokú perköltségben történő marasztalását, azzal, hogy a jogi képviselő áfa körbe nem tartozó.

II. r. alperes álláspontja szerint nem megengedhető az a fellebbezésben tett keresetváltoztatás, új tényállítás, amely a Pp. 235. § (1) bekezdésébe, és a Pp. 146. §-ába ütköző. Felperes fellebbezésében ugyanis új keresetet, új tényállást terjeszt elő, amely szerint többlettényállási elemként kéri figyelembe venni a számviteli törvény rendelkezéseinek megsértését, nem pedig önálló kereseti kérelemként, amely a szerződés jogszabályba ütközésére vonatkozott ez idáig. Ezen túlmenően újabb többlettényállási elemként fogalmazza meg a fellebbezés a „kettős célzatot” amelyre a felperesi álláspont szerint irányult a szerződés, nevesül az, hogy a szerződésnek az lett volna a célja, hogy az árbevétellel rendelkező cégekhez telepítsék a költségeket, másrészt jogalapot kreáljon kártérítési igényhez, amely álláspontja szerint valótlan, és abból fakadt, hogy az ügyvezető nem volt hajlandó közüzemi szerződést kötni. Ilyen felperesi petíció nem volt a jóerkölcsbe ütközés kapcsán az elsőfokú eljárásban. Ezzel szemben az elsőfokú eljárásban a felperes álláspontja az volt, hogy a szerződés ingyenes, mert nem kell bérleti díjat fizetnie alpereseknek, továbbá az átalánykár vonatkozásában is feltűnően aránytalanul tartotta a szerződést, mert a felperes álláspontja szerint olyan kárigényt ismert el a felperes amely nem létezett, és az alperesek kihasználva a felperes fizetéseképtelenségét, ingyenes szerződéseket íratnak felperessel. Felperes a törvényszék felhívása után többlettényállási elemként csak azt terjesztette elő, hogy felperes a szerződés megkötésekor fizetéseképtelen volt. Felperes tehát azon hivatkozását, mely szerint mégsem volt ingyenes a szerződés, csak az elsőfokú ítélet után terjesztette után, miután tudomására jutott, hogy a Cstv. 40. § (1) bekezdés a), b), és c) pontja alapján indítható megtámadási kereset határidejét elmulasztotta, amelyben tényállási elem az ingyenes juttatás és vagyonelvonás. Felperes tehát teljes egészében megváltoztatta a kereseti kérelem jogalapját. II. r. alperesi álláspont szerint továbbá okszerűtlen, valótlan, iratellenes és bizonyítatlan tényállásokat is tartalmaz a felperesi fellebbezés. Értelmezhetetlen a felperes „kettős célzatra” utaló álláspontja, mert egyrészt felperes árbevétellel rendelkezett, mert a bérleti díjakból bevétele származott a felszámolásig. Másrészt ha igaz lenne a felperesi állítás, hogy nem volt felperesnek már bevétele, tehát nyilván bérlők fizették a költségeket, és aki fizeti a költségeket könyvelheti le mint költséget. Így nem értelmezhető, hogy milyen okszerűség mellett jóerkölcsbe ütköző az, ha a bérlő kifizeti az áram és egyéb költségeket, amelyek a termeléshez nélkülözhetetlenek, ha azt a bérbeadó nem biztosítja. Másik célzat, mely szerint a felperesi korábbi ügyvezető közüzemi szerződést nem akart kötni, valótlan és okszerűtlen tényállítás. Az MM Kft.-vel 2001. január 1. napjától létrejött egy üzemeltetési és szolgáltatási szerződés, miután ahhoz kötötte a telepi szolgáltató az áramszolgáltatást. A fenti szerződés hatálya alatt azonban az . (a Városi Bíróság ideiglenes intézkedése ellenére) több ízben kikapcsolta a felperest az áramszolgáltatásból. Emiatt több birtokháborítási eljárást kezdeményezett a felperes az ellen, amely birtokháborítás tényét mind a Budaörsi Városi Bíróság, mind a Pest Megyei Bíróság

megállapította, és a jövőre nézve eltiltották az t a birtokháborítástól. A második jogerős ítéletet már nem lehetett végrehajtani, mert újra megváltozott a t 0152/12. hrsz. alatti ingatlan üzemeltetőjére. E cég azonban nem üzemeltetési szerződést kívánt aláírni a felperessel, hanem a tulajdonjogról és egyéb joglemondást tartalmazó okiratokat. Az ügyvezető még az .t is megkereste közüzemi szerződési igényével, azonban ahhoz a mintegy száz tulajdonosnak hozzá kellett volna járulnia, így azt lehetetlen lett volna beszerezni. Ezt követően felperes pert indított az áramszolgáltatás helyreállítása körében a ellen, amelytől a felszámoló jogi képviselője elállt. A felszámolás elrendelése után az ügyvezető eljár annak érdekében is, hogy a II.rendű alperes neve mint bérlő kapjon áramszolgáltatást, amelyre a Magyar Energia Hivatal kötelezte a telephelyi szolgáltatót, azonban a felszámoló ezt közvetlenül követően felmondta a bérleti szerződést. A vezetékes áramszolgáltatás tehát a felszámolást megelőzően nem sikerült megvalósítani, a felszámolást követően pedig már volt rá lehetőség, csak hogy a felszámoló azt minden eszközzel igyekezett megakadályozni. E valótlan és iratellenes felperesi tényállást vitatta már az elsőfokú eljárásban is. Ha ez lett volna többlettényállási elem, akkor azt az alperesi vitára tekintettel bizonyítania kellett volna felperesnek, amelyet meg sem próbált, mert már az első fokon eljár törvényszék előtt okiratokkal igazolta II. r. alperes ezen állítás valótlanágát, mivel becsatolta a Magyar Energia Hivatal határozatát, és beszerzésre került a Pest Megyei Bíróság előtt folyamatban volt 23.G.22.977/2005. számú kártérítési kereset iratanyaga, amely tételesen cáfolja e felperesi állítást. Ugyancsak valótlan és iratellenes tényállítás, hogy a szerződésben foglalt károk nem merültek fel. Tévesen és valótlanul hivatkozik e körben felperes a 23.G.22.977/2005/93. számú, a Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.21.162/2012/9. számú ítéletével helybenhagyott határozatra, melyben nem azért utasították el a birtokháborító vel szemben a keresetet a bíróságok mert nem merült fel kár, hanem azért, mert a felszámoló jogi képviselője a bíróság többszöri felszólítása ellenére elmulasztotta a szakértő kirendelését indítványozni, és német nyelvű iratot lefordítani. Az ítélet rendelkezik arról, hogy a . „f.a.” által érvényesített kártérítési követelés egy részére éppen a II.rendű alperes neve és a t ért kárra vonatkozik, tehát még az ítélet indokolásából is következik, hogy felmerült a kár, csak annak összegszerűségét nem bizonyította a felperes. Új tényként állítja felperes fellebbezésében azt is, hogy valójában a perben nem álló SJ érdekei érvényesültek, csak látszólag a II. r. alperes érdekei. Felperes fellebbezésének összefoglalás részében a fentiekben túl előadta azt is, hogy valótlan károkat foglaltak szerződésbe a felek. Felveti tehát újra a megállapodás ingyenességét, valamint új tényként adja elő, hogy álláspontja szerint olyan fizetési kötelezettséget vállalt a. amelyet nem tudott volna kifizetni, mert álláspontja szerint fizetése képtelen volt, valamint nem voltak bevételei, így ő reálisan nem képzelhette azt, hogy fizetni is fogja. Ezen állítást - azon túl, hogy új nyilatkozat - cáfolja az a kártérítési kereset amelyet éppen a kár megtérülése érdekében indított a felperes, tehát reális esélye volt a megtérülésének a szerződés aláírásának napján. A fizetése képtelenséget II. r. alperes pedig vitatja, mert felperesnek több mint 600 millió forint összegű követelésállománya volt a kérdéses időszakban. Azon felperesi kijelentés tehát, amely szerint többlettényállási elemeket bizonyított felperes, iratellenes, ezek egy részét elő sem adta az elsőfokú eljárásban, a többi elemet pedig az alperesi vitás és bizonyítás után meg sem próbálta bizonyítani. II. r. alperes szerint továbbá a fellebbezés ellentmondó tényállításokat is tartalmaz, egyrészt felperes állítja, hogy a támadott megállapodás nem ingyenes szerződés, így nem vonható a Cstv. 40. §-ának tényállása alá, másrésztől azonban ténszerűen mégis „eladósításról”, „nem létező károkról” fejt ki álláspontját, amely azonban mégis a Cstv. 40. §-ára hivatkozását jelenti. A felperesi fellebbezés abból a szemponttól sem koherens, hogy bár nem vitatja a törvényszék jogi indokolását és ténymegállapítását, ezzel szemben teljesen új tényállításokat állít. Ha valóban előadott volna felperes olyan többlettényállási elemet, amelyet a törvényszék nem bíralt el, akkor a tényfeltárásnak helytelenségére kellene felperesnek utalni, ezt azonban nem tette. Téves felperesnek az a fellebbezési állítása is, hogy a bíróság a perbeli szerződés érvénytelenségét megállapította az ítélet 15. oldalán. Az ítélet csak az alperesi álláspont helytelenségére utal, ebből azonban nem következik

a szerződés érvénytelensége. II. r. alperesi álláspont szerint a felperesi kereseti kérelem okszerűen került elutasításra, a szerződés jóerkölcsbe ütközése mint kiegészítő szabályozás ugyanis csak akkor állapítható meg, ha a megtámadási okokon túlmenően többlettényállási elemek is felmerülnek, ilyen többlettényállási elemet pedig a felperes nem bizonyított.

II. r. alperes a fellebbezési ellenkérelmét kiegészítve ismételten hangsúlyozta a felperesi fellebbezés álláspontja szerinti ellentmondásosságát, hivatkozva arra, hogy ha a felperes fenntartja, hogy a szerződésekben nem volt ingyenesség és vagyonelvonnás sem, akkor nincs olyan érdeke amely alapján kérhetné a szerződés érvénytelenségének megállapítását. Ha viszont fenntartja az elsőfokú eljárásban állított álláspontját, mely szerint a megállapodás ingyenes, úgy csak többlettényállási elemek megléte esetén támadhatja a szerződést, mert elmulasztotta a Cstv. 40. §-a szerinti határidőt. Felperes azonban többlettényállási elemként kizárólag a fizetéseképtelenséget jelölte meg, és az ingyenes használatot, ennek alátámasztásaként azonban a törvényszék kioktatása ellenére bizonyítási indítványt nem tett, az az állítása pedig, hogy a megállapodás szövegezéséből következik a jóerkölcsbe ütközés nem helytálló, mivel nem egységesen és összefüggésében értelmezi a megállapodásban foglaltakat. II. r. alperes e körben hangsúlyozta a felek szerződésének 8. pontjában foglaltakat, melyből következően a felek a kártérítés megfizetésében csak a kártérítési perek befejezését követően állapodnak meg, így a kártérítést ezt megelőzően a felek nem állíthatták mérlegbe, hiszen erre csak lejárt esedékességű követelések esetében van lehetőség. A számvitelről szóló törvény szerint mérlegbe állítani csak a ténylegesen megkapott kártérítést szükséges, az esedékessé nem vált kártérítést még nem. Továbbá a csődtörvény 35. § (1) bekezdése arról rendelkezik, hogy a felszámolás elrendelésekor a le nem járt követelések is esedékessé válnak, ahogyan ez a megállapodásban is szabályozásra került. Többlettényállási elemként hivatkozik felperes a felszámolás közeli helyzet alatti ingyenes szerződésre, azonban a Ptk. 428. § (1) bekezdése szerint ha a bérlemény rendeltetésszerű használatra alkalmatlan, úgy a bérbeadónak lehetősége van a bérleti díj visszatartására. A megállapodás 17. pontja pedig azt rögzíti - egyebek mellett - hogy a felszámolás kezdetén a felek jogosultak az egymással szemben fennálló követeléseiket beszámítani, ily módon a megállapodás ingyenessége sem nyert a felperes részéről bizonyítást.

A fellebbezés nem alapos.

Az ítéletábra egyetértett a törvényszék kellően feltárt tényállásból levont jogkövetkeztetésével, a határozat indokolását - a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel - az alábbiakkal egészíti ki és pontosítja.

Felperes módosított keresetében a II. r. alperessel 2007. július 3-án megkötött - egyebek mellett - átalány kártérítés fizetésére is vonatkozó megállapodás semmisségének a megállapítását elsődlegesen azzal az indokkal kérte, hogy a megállapodás nyilvánvalóan sérti a felszámoló által nyilvántartott hitelezők összességének az érdekeit, mivel a fizetéseképtelen helyzetben lévő felperes a megállapodásban foglaltak szerint ingyenes szolgáltatást nyújt alpereseknek. Arra is hivatkozott, hogy a megállapodás a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény rendelkezéseibe, azaz jogszabályba ütközik, illetve jogszabály megkerülésével kötött. A megállapodás szerint ugyanis a felek a beszámolóikban nem a valós tényeket tüntették fel, mivel az abban foglaltak szerint a kártérítési követelés mérlegben való feltüntetésére csupán akkor kerül sor, ha valamelyik cég felszámolás alá kerül. Továbbá a megállapodás az adós vagyónának csökkenését is eredményezi, a hitelezők kijátszására is irányul, mivel az adós vagyona terhére ingyenes kötelezettségvállalást tartalmaz. Az volt az álláspontja, hogy a hivatkozottak miatt a szerződés jóerkölcsbe ütköző is. Mindezek miatt nem alapos II. r. alperesnek az a fellebbezési ellenkérelmében tett állítása, hogy felperes a fellebbezésében olyan keresetváltoztatást eszközölt, illetve új tényállításokat tett, amelyek a Pp.

235. § (1), illetve a Pp. 146. §-ába foglaltakra figyelemmel nem megengedhető.

Az első fokon eljáró bíróság ítéletében foglalt indokolás szerint a támadott megállapodás jóerkölcsbe ütközőnek nem tekinthető, a keresetben foglalt tényállítások szerint felperesnek a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja szerint lett volna lehetősége a megállapodás megtámadására, ilyen pert azonban felperes nem indított.

A felperes fellebbezésében foglaltak alapján a másodfokú bíróságnak abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a felperes kereseti kérelmében foglalt tényállítások tartalmazzak-e olyan egyéb, a Cstv. 40. §-ában írt tényállási elemeken felüli hivatkozást, amelyből megállapítható, hogy a szerződés tartalma, célja, vagy joghatása nyilvánvalóan a jóerkölcsbe ütközik.

A Ptk. 200. § (2) bekezdése alapján - egyebek mellett - egy szerződés akkor minősül a jóerkölcsbe ütközés okán semmisnek, ha tartalma, célja, joghatása nem ütközik ugyan jogszabályba, ugyanakkor nyilvánvalóan sérti a társadalom kialakult erkölcsi értékítéletét. Mivel a felperes felszámolása elrendelésre került, így az általa megkötött szerződések tekintetében a csődtörvény rendelkezései az irányadók. A Cstv. 40. § (1) bekezdésében meghatározott tényállások azonban egyben nem adnak alapot a szerződés nyilvánvalóan jóerkölcsbe ütközés miatti semmisségének a megállapítására is, mivel éppen a csődtörvényben foglalt tételes jogi szabályok biztosítják a megtámadás jogát a hitelező, avagy a felszámoló által képviselt adós számára. A jóerkölcsbe ütközés miatti semmisség megállapítására irányuló kereseti kérelemben foglalt tényállításnak - a fentiekből következően - ha ez a csődtörvény 40. § (1) bekezdésében írt valamelyik tényállás elemeit is magában foglalja, olyan egyéb a Cstv. 40. § (1) bekezdésében foglaltak szerinti tényállási elemeken felüli hivatkozást is tartalmaznia kell, amely tényállási elemekből a szerződés nyilvánvalóan jóerkölcsbe ütközése megállapítható. Következtes a bírói gyakorlat abban, hogy a Ptk. 200. § (2) bekezdésében szabályozottan jóerkölcsbe ütközőnek az a szerződés minősül, amelyet a jogszabály ugyan nem tilt, de az azzal elérni kívánt cél, a vállalt kötelezettség jellege, vagy azért ellenszolgáltatás felajánlása, illetve a szerződés tárgya az általánosan elfogadott erkölcsi normákat, szokásokat nyilvánvalóan sérti, és ezért azt az általános társadalmi megítélés is egyértelműen tisztességtelennek minősíti. A jóerkölcs továbbá olyan jogi kategória, amely a társadalom általános értékítéletét fejezi ki. A szerződés jóerkölcsbe ütközésének megállapítása során nem a szerződő fél érdeksérelmét, hanem azt kell a bíróságnak vizsgálnia, hogy maga a jogügylet társadalmilag elítélendő-e. A szerződést csak akkor lehet semmisnek tekinteni ez okból, ha a jóerkölcsbe ütközés nyilvánvaló. Mindkét félnek tudnia kell arról, hogy a szerződés tartalma tiltott cél elérését szolgálja, vagy a szerződés erkölcstelensége, etikátlansága számukra nyilvánvaló. A felek jó- vagy rosszhiszeműségének a jóerkölcsbe ütközés miatti semmisség megállapítása szempontjából nincs jelentősége, de a szerződő felek tudattartalmának abból a szempontból igen, hogy a szerződéskötés időpontjában a szerződésnek a jóerkölcsbe ütközése számukra is nyilvánvaló kell, hogy legyen.

Az adott ügyben támadott megállapodás szerint - ahogy azt az első fokon eljáró bíróság ítélete is helyesen rögzítette - a felek átalánykártérítésnek nevezett kártérítési összeg megfizetésében állapodtak meg. Felperes e megállapodásban elismerte, hogy mint bérbeadó a korábban megkötött megállapodásban foglaltak szerinti kötelezettségének 2007. július 3. napjától nem tud maradéktalanul eleget tenni, mivel a TT Kft. megszüntette a bérleményekben az áramszolgáltatást. Felperes tehát elismerte a II. r. alperesnek történt károkozás tényét azzal, hogy a károkozást nem a saját magatartása következményének tulajdonította, és kötelezettséget vállalt a II. r. alperes felé kártérítés megfizetésére is. A peradatokból kitűnően felperes maga is megkísérelte a Budapest Környéki Törvényszék előtt folyó eljárásban az MM Kft. „f.a.”, valamint az Nyrt. II. r. alperesek ellen a kárigénye érvényesítését, keresetét azonban a bíróság a 23.G.22.977/2005/93. számú - a

Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.21.162/2012/9. számú ítéletével helybenhagyott határozatával - elutasította. A perben felperest már a felszámoló képviselte, aki az elsőfokú bíróság kioktatása ellenére elmulasztotta a kárigénye jogalapját és összepszerűségét érintő bizonyítási kötelezettségét. Mindebből azonban nem vonható az a fellebbezésben írt következtetés, hogy a megállapodás nem a II. r. alperes kárainak megtérülését célozta. Ezt még a feleknek az a szerződésben foglalt kötelezettségvállalása sem támasztja alá kétséget kizáróan, mely szerint a követeléseket, kötelezettségeket csak később, egy esetleges felszámolási eljárás esetén állítják be a mérlegbe. A szerződés semmisségét a nyilvánvalóan jóerkölcsbe ütközés miatt akkor lehet csupán megállapítani, ha az tilalmazott célra irányul, vagy tilalmazott eredménnyel jár. A rendelkezésre álló peradatokból ilyen tilalmazott célra vagy eredményre következtetés nem vonható. Nem teszi továbbá a gazdasági társaságok közötti szerződést jóerkölcsbe ütközővé pusztán az a tény sem, hogy a szervezet vezetői vagy tagjai azonos személyek, illetve hogy köztük rokon kapcsolat áll fenn. Felperes állította továbbá, hogy a kártérítési megállapodások megkötésével kívánta a nyilvánvalóan fizetéseképtelen felperes a hitelezői közé emelni másik két társaságát, és hivatkozott arra is, hogy a II. r. alperes által érvényesített kártérítési igény nem létező, továbbá, hogy II. r. alperes a jelen per során nem igazolta a kára felmerülését. E kijelentései azonban a hitelezők kijátszására irányuló szándékra, illetve vagyont terhelő ingyenes kötelezettségvállalásra utalnak, mely tényállási elemek - megvalósulásuk esetén - a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) illetve b) pontjában foglalt megtámadási okokként szerepelnek.

A kifejtettre figyelemmel az ítéltábla törvényszékkal egyező álláspontja is az volt, hogy a felperesi kereseti kérelem a bizonyítékok összességében történő helyes értékelése alapján került elutasításra, felperes sem a megállapodások jogszabályba ütközését, sem pedig a szerződések jóerkölcsbe ütközésének a megállapításához szükséges többlettényállási elemek meglétét nem bizonyította. Ezért az ítéltábla a törvényszék ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján - a fellebbezésben foglaltakra tett kiegészítéssel - helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 78. § (1) és 79. § (1) bekezdése alapján az eljárással felmerült költségeit maga viseli, megfizetni tartozik továbbá az Államnak az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt, az illetékekről szóló, többször módosított 1990. évi XCIII. törvény 46. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű másodfokú eljárási illetéket, továbbá a II. r. alperesnek a másodfokú eljárással felmerült jogi képviseleti költségét, melynek összegét a másodfokú bíróság az ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdése alapján hivatalból, mérlegeléssel, a kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban állóan állapította meg.

Budapest, 2016. február 24.

. Hunyady Mariann s.k.
a tanács elnöke

Dr. Czifra Veronika s.k.
előadó bíró

. Katinszky Márta Cecília s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági ügyintéző